

LONDON-RADIO

NORGE ER ET FATTIG LAND ETTER KRIGEN.

Ved myttetiden ble det kjent at det beløp tyskerne hadde tatt ut av Norges bank utgjorde 7 milliarder kroner. Etter hva sakkyndige lakkere mener seg sikre på er dette beløp nå steget til 8 milliarder. Alle disse pengene har bevirket en sterk økning av den hjemlige kjøpekraften. Den store pengemengden, som mangt i dag sittet inne med, skriver seg fra tyskernes pumping av Norges bank.

Slik kanfluferes det virkelige forhold: at krigen har gjort oss fattige. De penger som er tatt ut her realig ikke satt i gang noen produksjon av varer som har betydning for landets forsyning. Heller ikke har de - stort sett - brakt til nye produksjonsmidler som har kunnest øke eller styrke vårt produktive apparat. Størparten av disse milliardene er brukt til flyplasser, festningsanlegg o.s.v., altså til ting som økonomisk sett ikke har noen som helst betydning. Tvert mot vil de forminske produksjonen av varer, fordi de tar bort fra produksjonen jordområder som tidligere tjente til frambringelse av landbruksprodukter.

Den økede kjøpekraft betyr en stor fare. For det første kanfluferes den det virkelige forhold, og for det annet vil denne kjøpekraften hvis den far frist tilbake når krigen er over, kunne sprunge hele prissystemet. Hva den nye kjøpekraft kanfluferes er at vi i okkupasjonstiden har fått sette ned vårt forbruk til et minimum. Det er noe alle føler. Dernest dekker den over at vi sliter opp vår kapital, hva enten denne består av forbrukskapital eller produksjonskapital. Forbrukskapitalen er varige forbruksgjenstander av enhver art, som skog, hus, finnbo, klær, dekketøy o.s.v. Intet av dette har kunnest fornøys under krigen. Det vi har, slites etter hvert opp, slik at alle blir fattige på disse goder. Og så produksjonskapitalen blir brukt opp. Det kan for eksempel nevnes at husdyrbestanden er forminsket, med omkring en fjerdedel. Redskaper og maskiner i industri og annen virksomhet er mer eller mindre utslett. Det samme gjelder transportapparatet, og våre lagre er tomme.

Alt dette bevirker at vi når krigen er over ikke har forutsetningen for å kunne ta opp produksjonen i samme omfang som tidligere. Vi vil for eksempel mangle kull til papirindustrien, at vi ikke er i stand til å få produksjonen i sving, vil for den enkelte mann bety at hans levestandard ikke vil komme opp på nivået av 1939, enn si heves. For ingen av de ting som er nevnt, vil kunne kjøpes med de sedlene vi nå har. Det må produseres. Og det vil igjen si at det må arbeides for å få kapitalen fornyet. Litt etter litt vil så levestandarden heves.

Dette ville gå raskere dersom vi kunne regne med store tilforsler ikke etter krigens slutt, og om vi kunne få dem dels med vår egen valuta, som ikke vil strække til, og dels med valutalån. Sannsynligheten taler for at det vil gå en god stund etter krigen før vi kan få så store tilforsler utenfra at produksjonsapparatet kan settes i gang.

Norges økonomiske situasjon i øyeblikket ser således ikke særlig lys ut, men vi må samtidig holde oss for øye at dette er en overgang, og at den tekniske kapasitet i verden er så stor at varestrømmen kan komme hurtigere i gang enn i tidligere tider. En av forutsættingene for at vi kan komme oss gjennom overgangen etter krigen er at vi ikke forstår hvilke problemer det er vi står overfor, og at vi ikke holder oss tilbake når det gjelder å løse dem, men legger ryggen til.

NY MINISTER UTNEVNT.

Føreren og Ministerpresidenten har utnevnt presidenten for Norges Næringsråd og Nasjonal Samlings ombudsmann for næringslivet, Alf Larsen Whist til minister og medlem av regjeringen fra 4. des. å regne.

Den nye minister er født Larsen i Halden 1880. Han slo tidlig inn på forbryterbanen. I 1905 stiftet han selskapet Norsk Lloyd, som innstilte sine betalinger 24/11 1921. Av understøkelseskommisjonens innberetning fremgår at organisjonssessige mangler, ukyndig forretningsledelse og uehdige disposisjoner utvilsomt var grunnen til de vold-

Nr. 128 - 3. avg.

Fredag 5 november 1943.

sonne tap. Kommisjonen bruker ord som at Whist har opptratt lettstødig og uforsvarlig; at han uberettiget brukte selskapets navn til å skaffe seg banklån, og fastslår at det har funnet sted vesentlig misbruk av selskapets midler i Whists personlige interesser; at han m.a. er en svindler av dimensjoner.

For å være sikker på ikke å komme i fengsel, reiste Whist til Frankrike, og oppholdt seg der så lenge at alle eventuelle anklagspunkter var preskribert. Da han vel var falt til ro etter flukten fra Norge, fortsatte han i forsikringsbransjen, som hadde gitt ham slike enestående muligheter til svindel i hjemlandet. Han stiftet her et nytt selskap, og i 1936 finner vi ham for retten. Det draide seg denne gang om transaksjoner omkring et hotell i Nice. Hans forhold var meget gravende. Han fikk imidlertid overført på sin kontorsjef skylden for de verste av bedrageriene og dokumentfalskningene. Kontorsjefen fikk en langt større straff enn Whist selv, som vred seg unna til en bot på 3000 fra.

Etter hjemkomsten til Norge utfoldet han et energisk anføring for å slippe å få saken fortalt i den norske presse. Herunder benyttet han seg av sin uomtvistelige charme, og fremfor alt sine landsmenns snillhet og villighet til å oversø fortidige feiltrim. I den norske dagspresse ble det derfor aldri påvist at Whist var en svindler av dimensjoner.

Whists unnsor seg heller ikke for de små inntekter ad svindelveien. Når brennevinet etter Whists tiltreden i Vinmonopolet ble så svimlende dyrt for norske kjøpere, skyldtes det Whist. Å utrede detaljene her ville imidlertid føre for langt.

Som man vil forstå er den nye minister den eneste internasjonale svindler vi har festret i de siste 30 år. -

I en samtale med NTB uttaler minister Whist at hans utnevnelse ikke betyr at det skal opprettes noe nytt departement. - Hans arbeidsområde er m.a.o. noe ukjart, men med vårt kjennskap til herr Whist og ministeriet forøvrig går vi ut fra at ministeriet er opprettet spesielt for å ta seg at partiets forskjellige korruptionsinteresser.

ØPENSIV OVER NORGE VIL BESÆTTE TYSKLAND.

Den beste måte å slå Tyskland definitivt er en knipetangsbevegelse fra nord mot Norge, - uttaler oberstløytnant Carl Stenersen, som har utdannet amerikanske fjelltropper på Island, og som nå er i Washington.

Norge ligger åpent for invasjon, ettersom det bare har ti divisjoner bak en kystlinje som er like lang som hele den russiske front. En slik aksjon i forbindelse med angrep i Nordsjøområdet kommer til å klemme Tyskland til døde, tror Stenersen, som også anser at politiske forandringer kommer til å finne sted i Skandinavia når aksjonen er imledet.

"Bortenfor Norge ligger Sverige og Finnland. Moderne bombefly bruker ikke mere enn tredve minutter fra Syd-Norge til Berlin," fremholder Stenersen, som imidlertid uttrykkelig understrekker at han bare fremfører sine egne private meningar. -

NAZITYVERIER FRA NASJONALGALLERIET.

Den nye nazistiske "Pressekubben" ble innviet lørdag under en stor fest i klubbens lokaler i Klingenberggt. 5. Quisling var til stede. Langs alle vegger hang overordentlig verifulle malerier, som nazistene har stjål fra Nasjonalgalleriet, etter direktør Onsagers "elskverdige mistokkmenhet". Samlingen omfatter en lang rekke malerier av våre kjente kunstnere, bl.a. I.C. Dahls "Labrofossen", Chr. Kroghs "Albertine" og H. Heyerdahls portrett av Olaf Thomassen (!).

DEN KJENTE ANGIVERSKE, Astrid Devle Dollis, giftet seg onsdag med direktør Dahlgren fra Stockholm. Vi går ut fra at det

en fra DOLIS menig å etablere en spesial- og engiverfilial i Stockholm. Hinsiden samtidig, om en annen beryktet engiven som er flyttet til Stockholm. Det er Helge Johnson, tidligere finnhaver av Quick Bar i Oslo. Han danner nå en konsert "Regnbågen" i Stockholm.

NY TYPE TYSKE SOLDATER.

En krigskorrespondent forteller, at den siste tiden har møtt en ny type av tyske soldater, noæltig 16-17 års gutter, som er et fryktelig eksempl på det Trotski Rikos oppdragelsemetoden. De påtreffes fortrinsvis i de sakkfors Hermann Göring-divisjoner, og er nå i betydelig større antall enn de voksne Stellies. Samtlige allierte officerer, som har forhørt fanger av denne kategorii, berettar at de aldri har møtt noe lignende bland de gamle tyske soldater. Guttene er innpoddet med Hitlers hatpropaganda om hærnas overlegethet, og det er ingen tvil om hvem som er de ansvarlige for en rekke av de unmanneligheter som er blitt begått. Kvinner og barn i byen, som har hatt Hermann Göring-regimenter på besøk, om det så bare har vært for noen timer - har fått erføre hvilken ånd disse soldater beherskes av. De er fasistiske og unmannelige, forklarer en høyre offiser. De ville blitt behandlet som sinnssyke i civiliserte land, forteller en annen. Førstebroffiserene forteller, at guttene i stedet for å svare skryter ut propagandataler i beste hitlerstil, og til og med skryter av sine skjendigheter. De er ikke særlig gode soldater, for de bryter sammen hvis de får noen større motgjengen.

NYHETENE FRA LONDON TORSDAG KI. 18.30.

Flyangrep. Britiske bombefly angrep i natt den viktige tyske industriby Düsseldorf i Rhineland. De første meldinger fra toktet går ut, at angrepet var meget koncentrert og virkeliggjort. Samtidig ble Köln angrepet av en mindre styrke britiske bombefly. Mosquitos bombar medLuft og Rhineland, mens andre maskiner la ut mye langs tyske skipsruter. Jagervly angrep flyplassen i Frankrike, Holland og Belgia, dessuten skipsfart utenfor den nederlandske kyst. Nesten 1000 amerikanske fly deltok i et angrep mot Wilhelmshafen, i går. Det er det største og kraftigste dagslys angrep som hittil er utført i krigen. Bare 5 bombe-fly og to av de eksporterende jagere gikk tapt, mens 34 tyske jegere ble ødelagt. 200 andre amerikanske maskiner bombet andre mål i Frankrike, Holland og Belgia. I løpet av sistetiden var bortimot 2000 allierte fly i aktion over Tyskland og tysk-okkupert område på vestfronten, bare 30 av dem vendte ikke tilbake. 53 fiendtlige fly ble ødelagt. Noen få tyske fly kom fram og slapp noen bomber over Øst-England. I går natt var Rosserschmidt-fabrikken i Wienda Neustadt, 50 km sør for Wien, gjennomført et voldsomt angrep av amerikanske flyvende festninger med base i Middelhav-området. Dette var det første tokt den nyopprettede 15. amerikanske flyerne foretok, og det meldes i dag at det har vært meget virkeliggjort, idet mer enn halvdelen av fabrikken er gjort ubrukbar. De flyvende festningene sørte kraftig motstand av tyske jegere og måtte kjenne seg gjennom sterkt sperrefeld. Etter dette angrep er det amerikanske flyvåpenet kommet sterkt i forgrunnen. I Amerika bygger de nå fly av nye typer, etter hvert som flybasene rykker nærmere de fiendtlige mål ved nye Jordeninngjer, stiger behovet for fly med større bombelast og mindre aksjonsradius. Av de 8300 fly som ble produsert ved de amerikanske fabrikker i oktober er en stor prosent slike tunge moskinoer.

Russland. I Sør-Russland er den tyske linje fra Krivoy Rog til Stavropol i spittet av en stor kile. De russiske styrker rykker videre frem etter inntaket av Perekop, og har gjenerobret ytterligere 80 steder i dette området, deriblant B. Kopan som ligger 32 km sydøst for Cherson. De står nå bare 24 km fra Aleski som ligger på Dnjeprss østbredd like ovenfor Cherson. Nogal sk-oppstillingen er nå så å si misset for tyskere, koksakkene og den røde-hærs-flyvåpenen forfölger den flyktende fiende så raskt at de stadig får hindret ham i å ødelegge de landsbyer han må trekke seg ut av. Inne i Dnjepr buer er de tyske stillinger blitt forverret,

tyskerne yter fortsatt forbipasset motstand uten å ta hensyn til de svare tap. Hvis korrespondenten skriver at de flyktende tyskere også som forsøker å redde seg over Dnjepr er påført enorme tap, og at de her etterlatt seg uhyre mengder av krigsmateriell, av klær og mat. Skogene er fullt av russiske gariljastyrken, som tar med seg ev. fanger bland de tyskere som flykter fra sitt utstyr. On kampene på Krim følger det ingen meldinger i dag, tyskerne sier at de har styrke nok til å forsvare halvøya. En militær mælmann påpeker at om de allierte får herredømmet over Krim, har de flyplasser som bare ligger 650 km fra oliekildene i Ploesti og Bukarest. Romania har avslatt å skaffe skip til utskipningen fra Krim med den begrunnelsen at det allerede er senket 2 rumenske skip i Svartehavet.

Sydlanden. I Italia er det fortsatt fremgang for begge de allierte arméer. Etter å ha inntatt Masico-kammen/ inntatt flere viktige høyder lenger nord. På midtfronten rykker deler av den 5 amerikanske armé mot vestover, mens 8 armé trenger seg vestover. De to styrker nærmer seg nå begge det viktige knutepunkt Isernia. Den del av den 8 armé som opererer langs Adriaterhavets kyst har rykket frem, født den har motstått kraftige motangrep ved Trigno-elven, her utsiktet sine bruhoder og vunnet ytterligere terreng. De allierte flystyrker fortsetter sine angrep mot tyske stillinger. Byen Zara på Dalmatiens kyst ble bombet i går, likeledes ble flyplassene på Kroka og Coš og fastby på havnen i Kyros angrepet. To av de allierte reskiner savnes, mens et fiendtlig fly ble skutt ned. En stor fiendtlig tanktørt ble senket av en alliert patruljebåt utenfor Elba i går morges.

Dagens jugoslaviske kommunike melder at de jugoslaviske friskarer nå holder 4 byer nær Ungarns grense til tross for tyskerenes kraftige angrep. Over Istanbul meldes i dag at friskarene for første gang bruker fly i kampen mot tyskerne.

Marskalk Badoglio uttaler at han håper snart å kunne ha en regjering etter folkets ønske. Grunnen til at dette ikke kan skje straks, er at personer som befinner seg i den del av landet som er okkupert av tyskerne, ikke kan innfinne seg.

På oppfordring ga Sir Churchill i underhuset en redegjørelse for Albanias stilling etter krigen. Vi ønsker, uttalte statsministeren, å redde Albania fra aksens åk og la dit gjenoppstå som et uavhengig rike. Landets grenser vil være gjenstand for drøftelse under fredsførhendingene.

Det franske utvalg i Algier holdt i dag sitt første møte. Det er det første skritt i retning av gjenopprettelse av frile franske institusjoner, og det første møte ble holdt i anledning av Moskva-konferansen. De Gaulle åpnet møtet, og uttalte blant annet at avgjørelsene av betydning for Europa ikke kunne treffes uten Frankrikes medvirken. Tross Frankrikes ulykkelige skjebne var Frankrike hva det alltid vil være: en stor nasjon. Møtet består utvalget av 84 medlemmers, derav 40 fra hjemfronten i Frankrike, representanter for de franske underjordiske bevegelser i hjemlandet. Da generalene de Gaulle og Giraud innfant seg til møtet, var alle 45 som til da var ankommet til Algier til stede. Flere av medlemmene har meldt at de er underveis.

Stillehavet. I det sydvestlige Stillehav har allierte bortefly hindret japanske angrep mot Salomonøyene ved å senke 15 japanske skip og ødelegge 85 japanske fly ved Raboul på New Britain, i går. Av de senkede skip er 3 destroyere, 8 handelsskip og 4 kystfartøy. To tunge japanske kryssere ble skadet. 67 fiendtlige jegervly ble skutt ned og 18 andre ødelagt på bakken. De alliertes tap var 9 bombemaskiner og 10 jegere. Marindepartementet opplyser at 10 japanske skip til er senket av amerikanske ubåter.